

Műtéti típusok különböző akut koponyasérülések kezelésében, aranyóra

DR. RIDEG ZOLTÁN

SZTE IDEGSEBÉSZETI KLINIKA

Akut Epiduralis haematoma

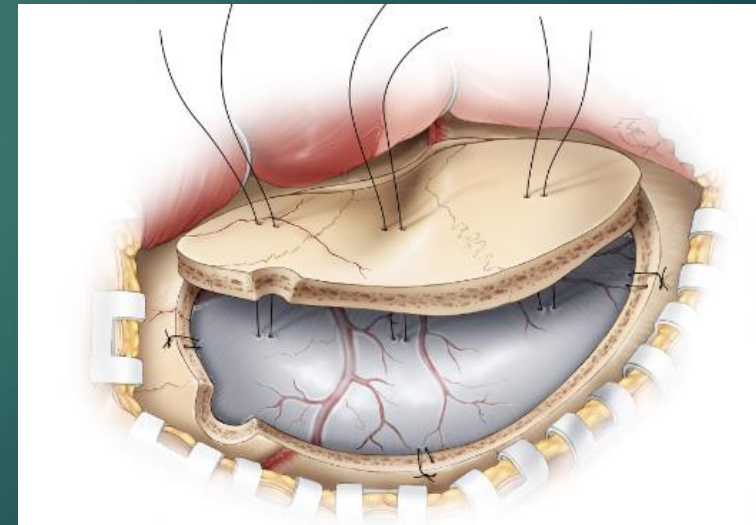
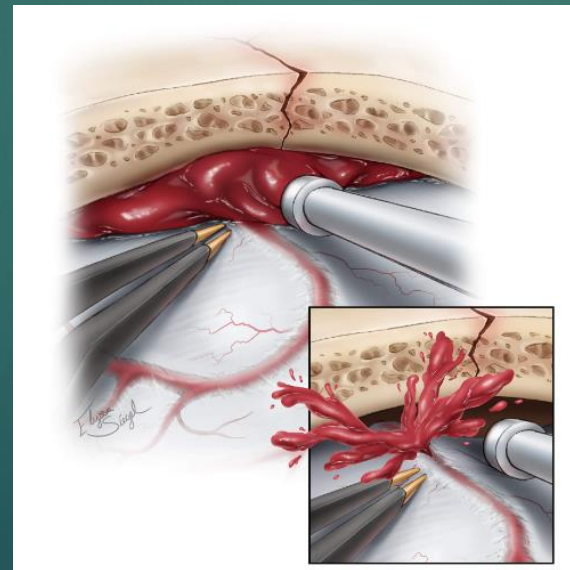
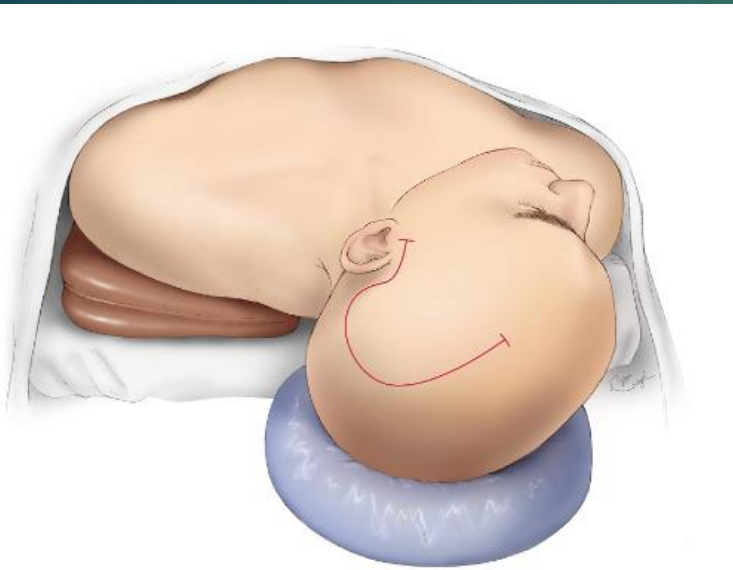
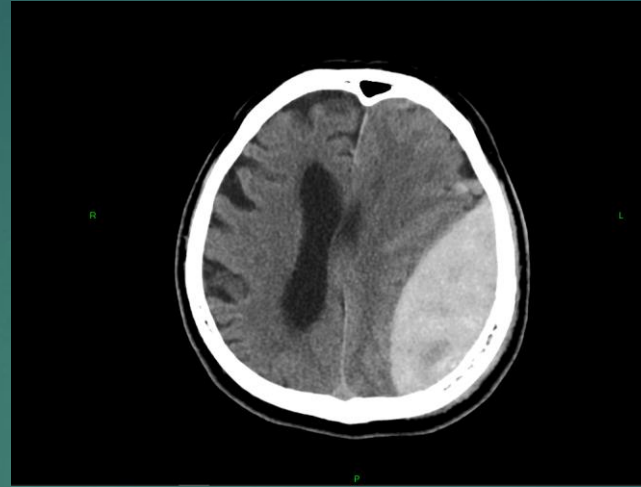
20.1. Az akut epidurális haematomák ellátása

Ajánlás31

a., A műtét indikációja

Minden akut epidurális haematoma, amelynek térfogata a 30 cm³-t, vagy vastagsága a 15mm-t meghaladja, vagy azzal kapcsolatos fokális tünet észlelhető, sebészi eltávolítást igényel, függetlenül a beteg GCS értékétől.

Azok az epidurális vérömlenyek, amelyek térfogata 30 cm³-nél, vastagsága 15 mm-nél kevesebb, továbbá a középvonal átnyomás 5 mm alatt van, nem sebészi úton is kezelhetők, ha a beteg GCS értéke 8 feletti, és a vérömlennyel összefüggésbe hozható fokális neurológiai tünet nem észlelhető. Ez esetben rendszeres ellenőrző CT vizsgálatokkal történő követés, rendszeres neurológiai ellenőrzés javasolt olyan

Akut subduralis haematoma

20.2. Az akut subduralis haematomák ellátása

Ajánlás32

a., A műtét indikációja

A beteg GCS értékétől függetlenül minden heveny subduralis vérzést, amelynek a vastagsága a 10 mm-t meghaladja, vagy a középvonal átnyomás CT vizsgálat eredménye alapján 5 mm-t meghalad, vagy azzal kapcsolatos fokális tünet észlelhető sebészileg kell eltávolítani.

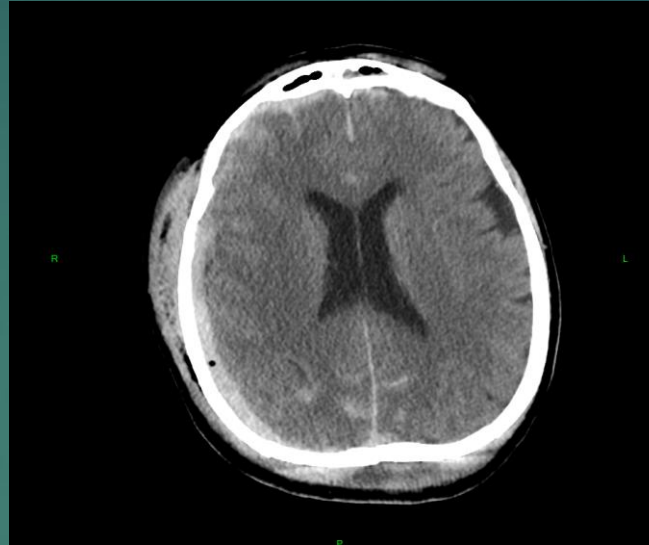
Minden comatosus – GCS 9 alatti – sérültnél, akinek a CT vizsgálata akut subduralis vérömleny kialakulását mutatta, intracranialis nyomás monitorozást kell folytatni.

Subduralis vérzés sebészi eltávolítása szükséges comatosus betegeken (GCS 9 alatt), abban az esetben is, ha a subduralis haematoma 10 mm-nél kisebb átmérőjű, és a középvonal átnyomás 5 mm alatti, ugyanakkor a beteg tudatzavarát más tényező nem magyarázza.

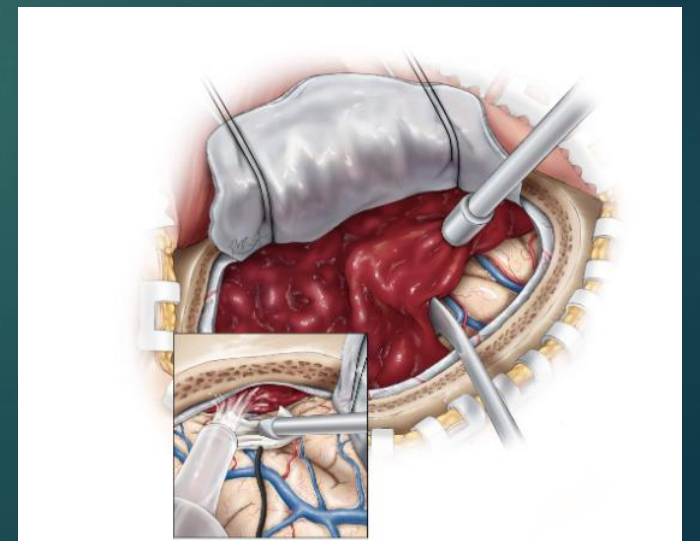
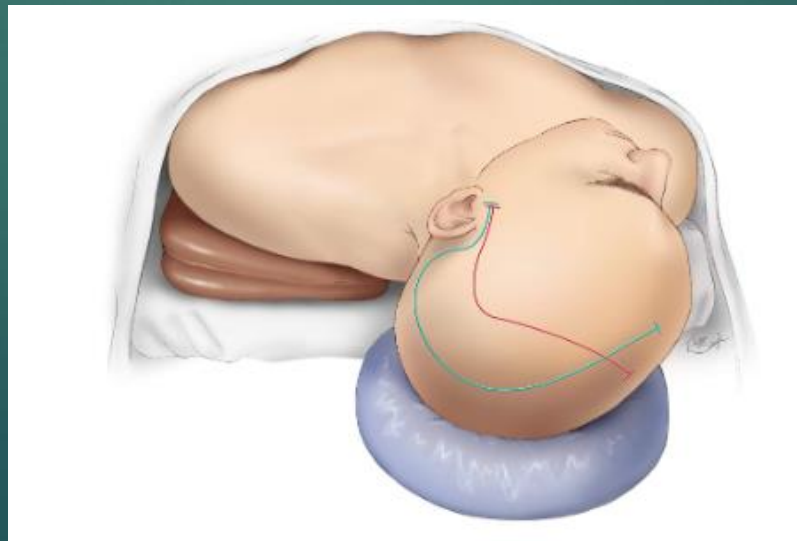
Ugyancsak műtéti kezelés szükséges, ha a kórházi felvétel után a GCS érték 2 vagy több ponttal csökkent, és/vagy a betegnél a pupilladifferencia, és/vagy 20 mmHg-nél magasabb intracranialis nyomás észlelhető [8, 10, 43, 98, 107, 108].

b., Az időzítésről

A fenti kritériumok alapján sebészi eltávolítást igénylő akut subduralis vérzés műtéti kezelését haladéktalanul, tünetes esetben lehetőleg 4 órán belül el kell végezni a beteg felvételét követően; az ezt követően végzett műtéti beavatkozások szignifikánsan rosszabb kimenetellel járnak (a mortalitás háromszorosra nő) [8, 10, 43, 98, 107, 108].

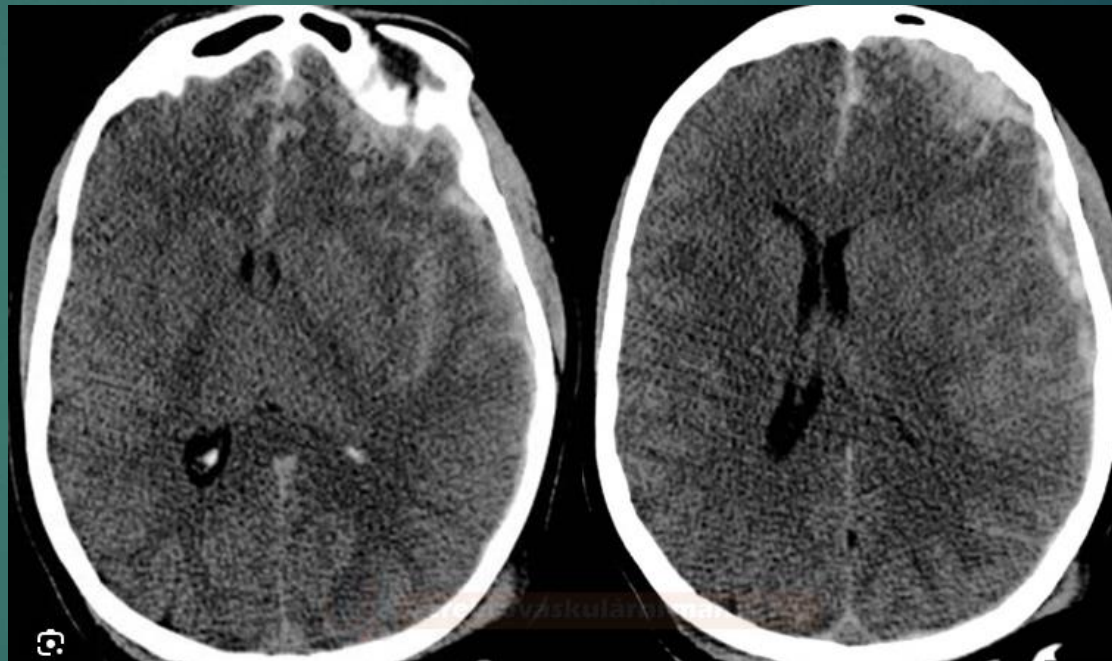
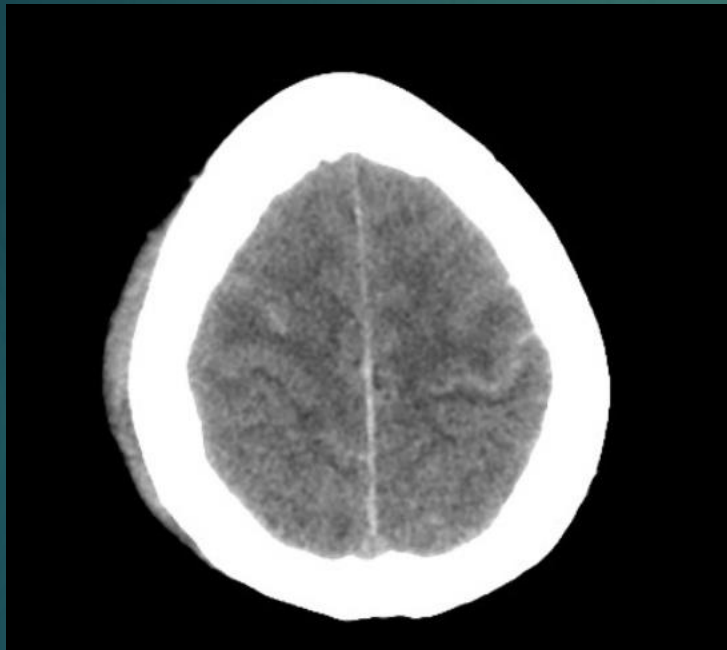

- ICP monitorizálás (kamra drain)

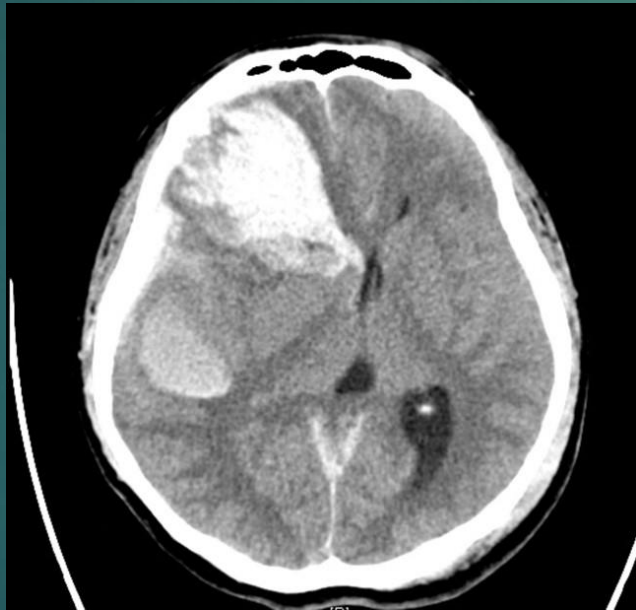

Trauma következtében kialakult subarachnoidealis vérzés

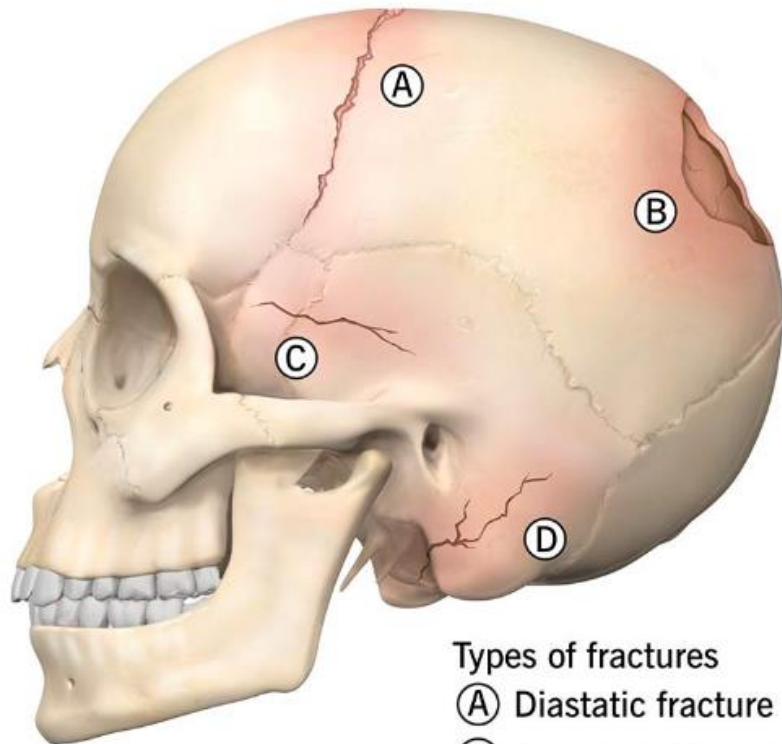
Traumás intracerebralis haematoma

- ▶ Lobectomia contusio és oedema miatt

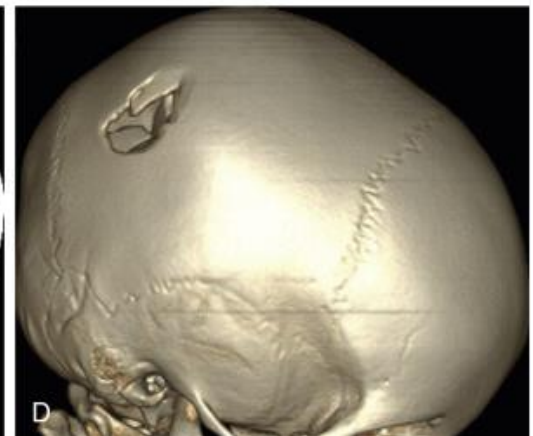
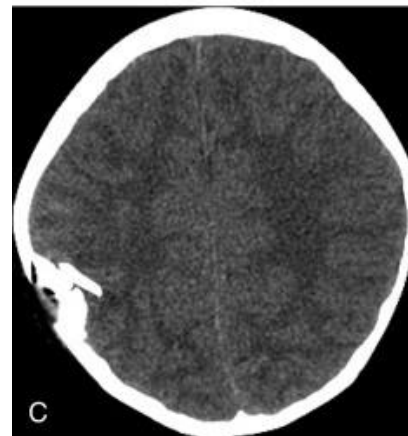
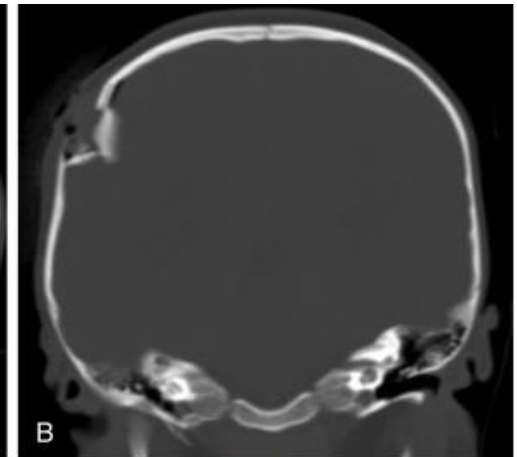
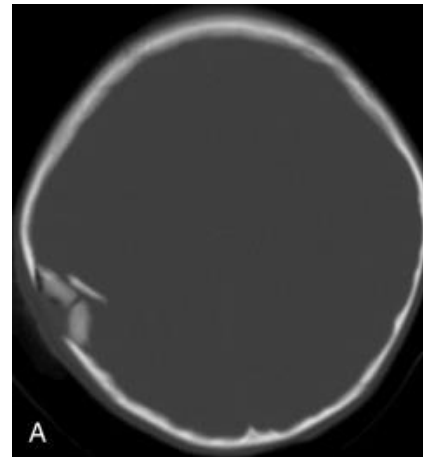

Koponyatörések

Skull fracture

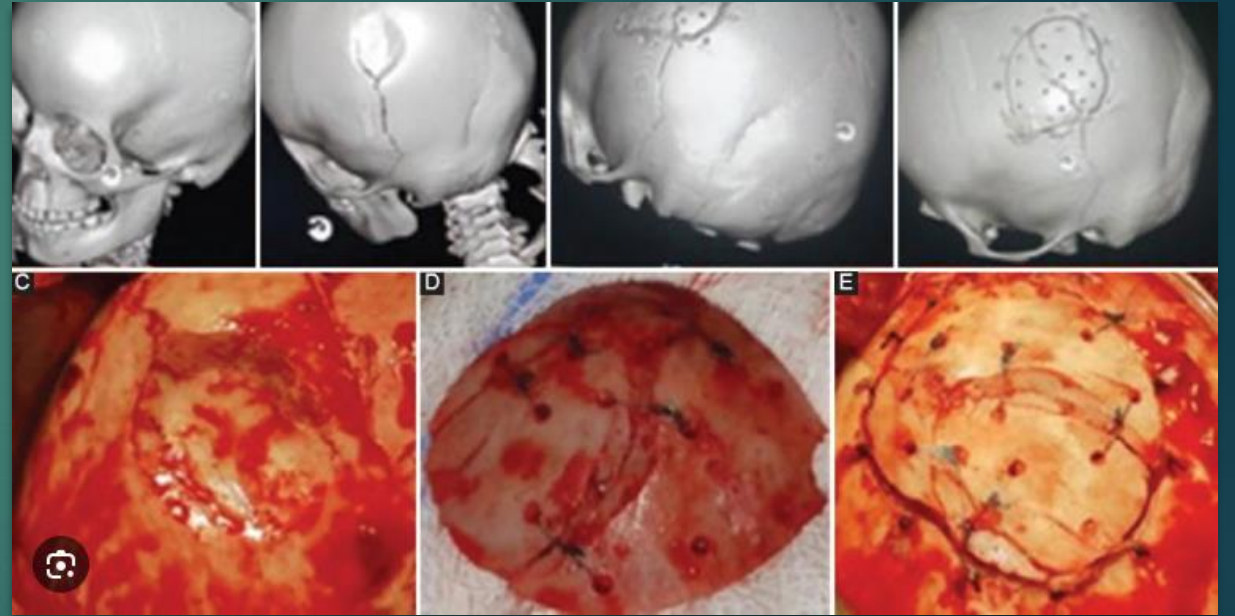

- Types of fractures
- Ⓐ Diastatic fracture
  - Ⓑ Depressed fracture
  - Ⓒ Linear fracture
  - Ⓓ Basilar fracture

Koponyatörések

Sinus Frontalis Sérülés, arc koponya sérülések

- ▶ A koponyasérülések kb 5-15%-a
- ▶ Leggyakrabban obszervált sérülés
- ▶ 1/3 ant., 2/3 ant. és post., 1% csak post. fal érintett

Contents lists available at [ScienceDirect](#)

Journal of Cranio-Maxillo-Facial Surgery

journal homepage: www.jcmfs.com

Management of frontal sinus fractures – Treatment decision based on metric dislocation extent

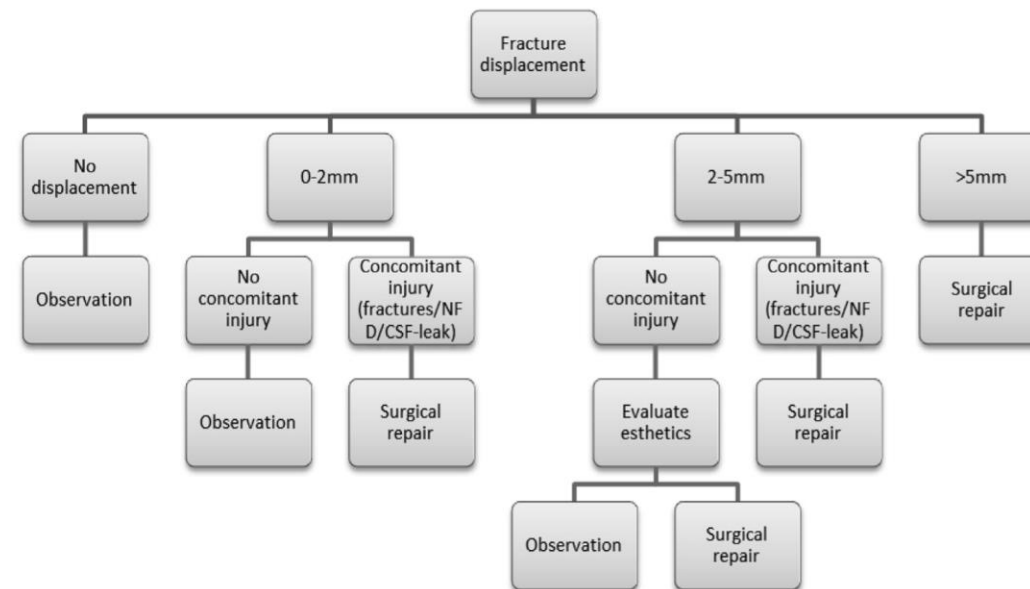

Daniel Dalla Torre^{a,*}, Doris Burtscher^b, Anita Kloss-Brandstätter^c, Michael Rasse^a, Frank Kloss^a

^a Clinical Department of Craniomaxillofacial and Oral Surgery (Head: Prof. DDr. Rasse Michael), Medical University of Innsbruck, Austria

^b Clinical Department of Restorative and Prosthetic Dentistry (Head: Prof. DDr. Grunert Ingrid), Medical University Innsbruck, Austria

^c Department of Medical Genetics, Molecular and Clinical Pharmacology (Head: Prof. Dr. Kronenberg Florian), Innsbruck Medical University, Innsbruck, Austria

Sinus Frontalis Sérülés, arcckoponya sérülések

- ▶ Sebészi korrekció lehet nyitott műtét vagy endoscópos
- ▶ I.nyitott reduktio és belső fixálás (ORIF)
  - ▶ 2mm-t meghaladó diszlokációval járó ant. Fal sérülés
  - ▶ Microplates, mesh háló
- ▶ II.Frontalis sinus kiírtása
  - ▶ Ant. Fal sérülés+ hátsó fal sérülés vagy ductus frontonasalis sérülés
  - ▶ Mucosa teljes kiírtása, ductus zárása (pericranial flap, zsírszövet, hydroxiapatit)
- ▶ III.Cranialisatio
  - ▶ Post.fal sérülés nagy elmozdulással vagy CSF csorgással vagy intracranialis sérüléssel
  - ▶ Teljes sinus tartalom kiírtása,csontfragmentek és a hátsó fal teljes kiemelése (debridment),
- ▶ Maxillo-facialis sérülés együttes fennállása esetén csapatmunka szükséges arc-állcsont sebésszel

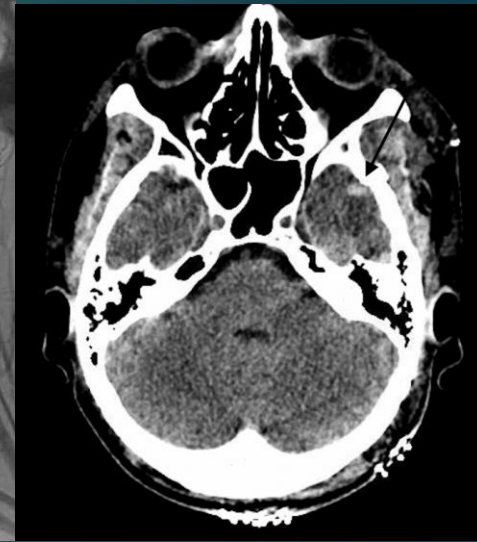
Penetráló koponya sérülések I. (alacsony ill. nagy sebességű)

- ▶ A penetráló koponya sérülések súlyos subtípusai a traumás agysérüléseknek (TBI)
- ▶ Viszonylag ritka
- ▶ Igen gyakori a következményes érsérülés(TICA)
- ▶ Liquorcsorgás
- ▶ Infekció (széles spektrum, 1-5%)

Ellátás:

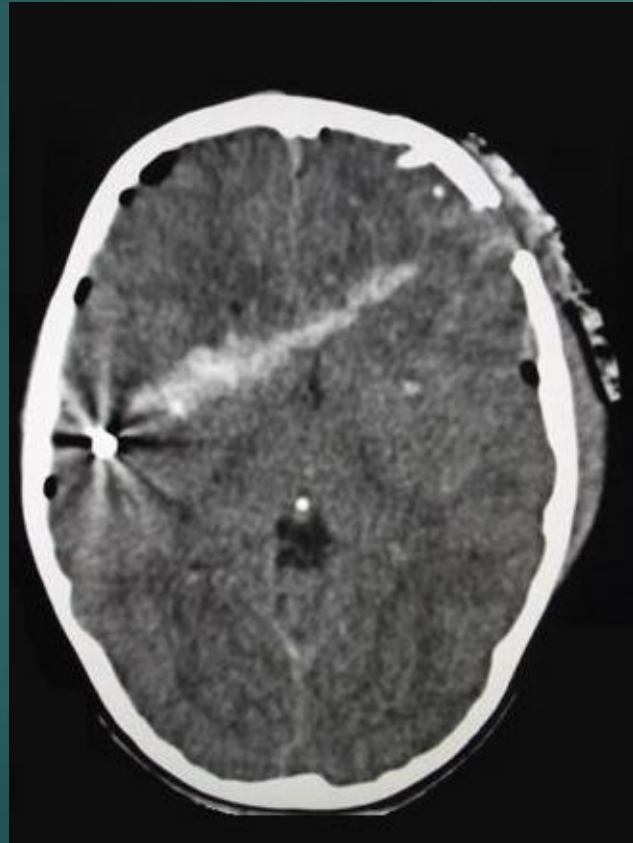
- CT/CTA az elsődleges
- 12 h időablakon belüli ellátás csökkenti a fertőzéses komplikációk
- Szignifikáns térfoglalás (haematoma), nekrotikus agyszövet debridement ,
- Csontfragmentek eltávolítása
- Elokvens corticalis idegentest eltávolítás igazoltan csökkenti a posttraumás epilepszia és magas mortalitást
- Nincs szignifikáns különbség a craniotomia és a craniectomy között
- skalp, csont vagy a dura debridement majd sebzés (primaer vagy grafftal) törekedve a watertight zárásra

Penetráló koponya sérülések I. (alacsony sebességű)

Penetráló koponya sérülések II. (nagy sebességű)

Aranyóra a koponyasérülések esetében

- ▶ A koponyasérülés utáni első órát jelenti,
  - ▶ Legkritikusabb időintervallum
- ▶ Jelentősége:
  - ▶ Ezen időn belül megkezdett ellátás segít megelőzni a másodlagos agyállományi károsodást és javítja a beteg túlélési esélyét

**Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelve
a súlyos koponya/agysérültek ellátásáról, a koponyasérültek osztályozásáról
2021. EÜK. 12. szám EMMI szakmai irányelv 2 (hatályos: 2021.07.01 -)**

Típusa: Klinikai egészségügyi szakmai irányelv

Azonosító: 002049

Érvényesség időtartama: 2024. június 25.

Aranyóra a koponyasérülések esetében

- Véréscsillapítás,
- Légútbiztosítás,
- Lélegeztetés,
- Gerincrögztetés
- **GCS/pupilla** dokumentálás
- **hypoxia**, (instabil beteg esetében azonnal 100%-os oxygen)
- **hypotensio** - A súlyos koponyasérültek systoles vérnyomásértékét izolált koponyasérülésnél 110 Hgmm fölött, nem komprimálhat vérzéssel együtt járó esetben pedig 100–110 Hgmm között kell tartani
- **hypothermia** megelőzése
- Térfoglalás eltávolítását tünetes esetben négy órán belül javasolt elvégezni
- Ezt követően szignifikánsan rosszabb a kimentel (progresszió a háromszorosára nő)

Köszönöm a figyelmet!